

وقتی وضع مردم بهتر شود و بتوانند یک زندگی راحتی داشته باشند، در آن شرایط مسلماً فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی هم بیشتر خواهد شد

در گفت‌وگویی مشترک با شبکه تلویزیونی فرانس 24، رادیو فرانس کولتور و روزنامه لوموند؛

رئیس‌جمهور در گفت‌وگویی مشترک با شبکه تلویزیونی فرانس 24، رادیو فرانس کولتور و روزنامه لوموند؛ ابراز امیدواری کرد که دستاوردهای سفر به رم و پاریس، به نفع ملت‌های ایران، فرانسه و ایتالیا باشد و بتواند به صلح و ثبات منطقه کمک کند.

به گزارش ایسنا، حجت‌الاسلام والمسلمین حسن روحانی در این گفت‌وگو که عصر پنجشنبه در پاریس انجام شد، مواضع و دیدگاه‌های کشورمان را درباره روابط تهران با ایتالیا و فرانسه و مسایل منطقه‌ای و بین‌المللی تشریح کرد.

متن گفت‌وگوی رییس‌جمهوری با این سه رسانه فرانسوی به این شرح است:

• تا چند ماه قبل در غرب خیلی‌ها فکر می‌کردند که ایران از نقش‌آفرینی در جامعه جهانی کنار مانده است، آیا این به لطف توافق هسته‌ای بود که ایران به جامعه جهانی بازگشته است؟

- بسیار خوشحالم از این که فرصتی پیش آمد تا از ایتالیا و فرانسه به عنوان دو کشور مهم اتحادیه اروپا بازدید داشته باشم و با مقامات این دو کشور درباره روابط دوجانبه، مسایل منطقه‌ای و بین‌المللی گفت‌وگو کنم. ایران هیچ وقت از جامعه جهانی دور نبوده چه قبل از توافق و چه بعد از توافق، به این دلیل که در سال 2013 وقتی که در مجمع عمومی سازمان ملل جهان، قطعنامه عاری از خشونت و افراطی‌گری موسوم به WAVE را پیشنهاد دادم، این پیشنهاد به اتفاق آرا تصویب شد. در همان اجلاس 2013 در حاشیه مجمع عمومی با بسیاری از رهبران اروپایی ملاقات کردم و همه آنها از تحریم ناراحت بودند و همه می‌گفتند مسیر تحریم درست نیست و احساس من این بود که فقط چند کشور در دنیا هستند که بقیه را تحت فشار قرار داده‌اند و آن شرایط را بوجود آورده‌اند.

البته در روابط اقتصادی به دلیل تحریم مشکلاتی وجود داشت که امروز بعد از توافق با شرایط دیگری مواجه هستیم.

• آقای رییس‌جمهور این روزها شما با آمریکا تبادل زندانی کرده‌اید و دیدارهایی به صورت مستمر بین مقامات دو کشور انجام شده است، آیا ایران و آمریکا آماده از سرگیری روابط دیپلماتیک نمی‌شوند؟

- بین ایران و آمریکا مسایل پیچیده و فراوانی طی 37 سال گذشته بوده و بطور طبیعی نمی‌شود همه این مسایل را در زمان کوتاهی حل و فصل کرد. آنچه از ابتدای انتخابم اعلام کردم این بود که ما می‌خواهیم تنش‌ها با آمریکا را کاهش دهیم. هر چند این تنش تا حدودی کاهش پیدا کرده و راه درازی برای حل مشکلات در پیش داریم. این مسایل پیچیده است و مشکلاتی هم در مقام عمل بوجود می‌آید و به هر حال روزی مسایل ایران و آمریکا حل خواهد شد چون هیچ اختلافی بین دو کشور مهم دائمی نخواهد بود؛ اما در عین حال بخاطر پیچیدگی‌هایی که دارد در کوتاه مدت نمی‌شود همه مسایل را حل کرد.

• آیا بعضی وقت‌ها احساس نمی‌کنید که آمریکا ترجیح می‌دهد در منطقه با ایران کار کند تا عربستان سعودی؟ و آیا چرخشی از مواضع آمریکا از عربستان سعودی به ایران در منطقه احساس نمی‌کنید؟

- به هر حال در توافق هسته‌ای مسایلی که قبلاً بسیار پیچیده بود، مقداری تسهیل شده است. در بحث توافق هسته‌ای آمریکا هم نقش فعالی داشته و همین که توانستیم با 1+5 که یکی از آنها آمریکا بوده، یک مساله بسیار پیچیده را حل و فصل کنیم یک نقطه پیشرفت است. این که ما امروز در مذاکرات سوریه همه دور یک میز نشستیم، چنین شرایطی در سال‌های پیش نبوده است. بنابراین مسلماً شرایط نسبت به گذشته تغییر کرده و آمریکایی‌ها احساس می‌کنند که در منطقه آن قدرتی که اراده و توانش را دارد که با تروریسم مبارزه کند ایران است و این مساله بسیار مهمی است. نفوذ و اقدامات تاثیرگذار ایران در منطقه در کنار این موضوع که ایران دارای دموکراسی است و در طول 37 سال گذشته هیچوقت انتخابات ما حتی یک روز و یک ساعت عقب نیفتاده و طبق برنامه انتخابات برگزار شده است، نقش بسیار مهمی به ایران در معادلات جهانی داده است. این در حالی است که مردم برخی کشورهای منطقه نمی‌دانند انتخابات چیست و در عمرشان صندوق رأی را ندیده‌اند. شرایط ایران قابل مقایسه با برخی از کشورها نیست.

• شاید اشاره شما به عربستان سعودی است. روابطتان در اثر بعضی اتفاقات با هم قطع شده است، حالا در این شرایط چه باید کرد که روابط عادی شود؟

- متأسفانه حوادثی بسیار تلخ رخ داده است. از جمله اعدام یک روحانی و عالم بزرگ که این بر خلاف مقررات و قوانین و نیز اقدامی ضد اسلامی و ضد انسانی است. یک عالمی که به هر حال در مورد حقوق شهروندی انتقاد داشته و درباره عدم تبعیض حرف می‌زده است و شخصیت‌های زیادی در جهان از جمله حتی دبیرکل سازمان ملل هم از عربستان خواستند که این اعدام را انجام ندهد. این اعدام همه را شگفت زده کرد و این شگفتی به گونه‌ای بود که کشورهای غربی هم آن را محکوم کردند و کسی نمی‌تواند بگوید این کار درست بوده است. در ایران هم بطور طبیعی احساسات مردم تحریک شد و از طرفی حادثه‌ای که برای سفارت عربستان اتفاق افتاد درست نبود و اول از همه آن را محکوم کردیم. سایر مسوولان هم محکوم کردند. این کار زشتی بود. من به دستگاه‌های امنیتی و اجرایی دستور دادم عوامل را دستگیر کنند و قوه قضاییه نیز آنها را محاکمه خواهد کرد.

اما عکس العمل عربستان با آنچه که در این حوادث اتفاق افتاد، نامتناسب بود؛ همچون یک آدمی که از یک کار دیگری شرمسار و شرمنده است و می‌خواهد سرپوشی بر آن بگذارد. ولی ما اصولاً نمی‌خواهیم در منطقه تنش وجود داشته باشد. مردم عربستان همسایه ما، مسلمان و برادرمان هستند و هر سال عده زیادی از مردم ایران طبق وظایف دینی مان به عربستان برای زیارت خانه خدا می‌روند. به هر حال ما خواهان تنش در روابط نبوده و نیستیم و معتقدیم همه مسایل باید از راه صحیح و عاقلانه‌ای حل و فصل شود.

• عاقلانه یعنی چه؟ آیا انتظاراتی از آنها دارید تا روابط از سر گرفته شود؟

- کسی که قطع رابطه می‌کند، خودش باید شرایط مناسبی را ایجاد کرده و رابطه را برگرداند. حتماً عربستان از کرده خودش در آینده خوشحال نخواهد بود. ما کاری را انجام ندادیم که بخواهیم آن را جبران کنیم. کاری که ما بنا بود انجام دهیم، انجام شد و حالا آنها خود باید برای اقداماتی که باید انجام دهند، راه حل پیدا کنند.

• اتهامات زیادی برای تامین مالی گروه‌های تروریستی مثل داعش علیه عربستان سعودی است. آیا شما مدارکی دارید که عربستان سعودی تروریست‌ها را تامین مالی می‌کند؟

- مسایل مربوط به تروریسم در منطقه خیلی مخفی نیست. شما می‌توانید از لحن و موضع‌گیری هر کشوری درک کنید که در چه مسیر و حامی چه کسانی هستند. شما از خود دولت‌ها پرسید. به هر حال در سوریه و عراق دولتی وجود دارد. شما می‌توانید از مردم منطقه سوال کنید که این تفکر خشونت از کجاها نشأت گرفته است و اولین گروهی که دست به اینگونه اقدامات تروریستی زدند چه ملیتی داشتند. مساله خیلی پیچیده‌ای نیست. ولی مساله اصلی در منطقه این است که همه کاری کنیم که تروریست‌ها را از منطقه بیرون و ترور را متوقف کنیم و مردم آواره به خانه‌هایشان برگردند. این مساله اصلی منطقه است.

• شما می‌گویید همه باید در مبارزه با تروریسم در منطقه متحد شوند. آمریکا، فرانسه و ایران در حال حاضر هر کدام در حال مبارزه بر ضد تروریسم هستند، اما به شکل مجزا. آیا ایران آمادگی پیوستن به ائتلاف آمریکایی یا فرانسوی را دارد؟

- البته یک ائتلافی هم این طرف بین ایران، روسیه، عراق و سوریه هست. ائتلاف‌هایی وجود دارد و ایران هم داخل یک ائتلاف قرار دارد. ضمن اینکه در مقام عمل همیشه با تروریسم مقابله کرده‌ایم و اگر به مردم و دولت عراق کمک نمی‌شد، شاید بسیاری از شهرهای عراق و حتی بغداد سقوط می‌کرد. مسئله مهم وجود ائتلاف‌های روی کاغذ نیست؛ بلکه مهم این است که در مقام عمل کاری جدی و با هماهنگی انجام گیرد. ضمن اینکه خود دولت‌ها باید مرکز این ائتلاف‌ها باشند و اگر مثلاً در عراق قرار است کاری انجام شود همه با دولت آن متحد و هماهنگ کنند.

• شما عضو یک ائتلاف هستید و تعدادی از ایرانیان هم آنجا کشته (شهید) شدند. تا کی شما حاضر هستید در این تلاش سهیم شوید؟

- ما قبلاً هم این را گفته‌ایم که مستشاران نظامی ما در عراق و در سوریه هستند و در هر دو کشور هم طبق خواست دولت‌های این دو کشور صورت گرفته است. به طور طبیعی وقتی کشوری نیروی مستشاری‌اش را در منطقه جنگی می‌فرستد، ممکن است عده‌ای شهید و یا زخمی شوند. این خیلی طبیعی است. آنچه برای ما مهم است این که شرایطی پیش بیاید که عراق و

سوریه امن شوند چون ناامنی عراق و سوریه و همینطور کشورهای دیگر، قابل قبول نیست. حتی ناامنی افغانستان هم برای ما قابل قبول نیست چون هر کشوری در منطقه نا امن باشد برای کشورهای دیگر هم خوب نیست. نمی‌توان زمان داد که تا چه زمانی ناامنی از بین می‌رود اما امیدواریم همه کشورهای تروریسم را به عنوان یک خطر جهانی و منطقه‌ای تلقی کنند.

• شما با آقای اولاند ملاقات کردید و حتما وی درباره فرانسه و خطر تروریسم در فرانسه با شما صحبت کرده است. آیا این باعث نزدیکی دو کشور برای مبارزه با تروریسم در عراق و سوریه خواهد شد؟

- با آقای اولاند به دفعات مذاکره داشتیم و در همه مذاکرات خود درباره تروریسم بحث کرده‌ایم و مکالمات تلفنی متعددی هم با هم داشتیم. امروز (پنجشنبه) هم مذاکره مفصلی با هم داشتیم که بخشی از آن درباره تروریسم در منطقه بود. ما می‌توانیم همکاری‌های نزدیکی حتی در بعد سیاسی با هم داشته باشیم و می‌توانیم از نفوذ خود در بعضی از کشورها برای ثبات و امنیت استفاده کنیم. ما می‌توانیم همکاری‌های مختلفی با هم داشته باشیم و این همکاری لزوماً نباید نظامی باشد. در بخش‌های دیگر هم می‌توان هماهنگی و رایزنی‌های داشت و بعد از این سفر این هماهنگی‌ها و رایزنی‌ها بیشتر خواهد شد.

● اقداماتی برای دور جدید مذاکرات درباره سوریه آغاز شده است. ایران نیز در این مذاکرات شرکت می‌کند. این مذاکرات خیلی سخت و نامطمئن هست، آیا امید دارید که این مذاکرات به نتیجه رسیده و خشونت و جنگ را در این کشور متوقف کنند؟

- ما علاقه مندیم که این مذاکره سریعتر به نتیجه برسد اما بعید می‌دانم که این مذاکرات در زمان خیلی کوتاهی به نتیجه برسد. اولاً در داخل سوریه گروه‌های مختلفی هستند که گاهی با یکدیگر و گاهی هم با ارتش سوریه می‌جنگند. دخالت‌های خارجی در سوریه وجود دارد و سلاح‌های متنوعی برای تروریست‌ها فرستاده می‌شود. موضوع سوریه بسیار پیچیده است و راه حل آن نیز حتماً باید سیاسی باشد. اما اگر تصور شود که در چند جلسه یا چند هفته یا حتی چند ماه موضوع سوریه به نتیجه نهایی می‌رسد به نظر من خوش‌بینی زیادی است. همه باید تلاش کنیم و سریعتر برای آن راه حل پیدا کنیم اما در عین حال موضوع تروریسم باید در اولویت باشد و البته به بقیه مسایل هم توجه شود. باید ترور و تروریسم را در سوریه از بین برد و بعد از ایجاد امنیت و ثبات آوارگان را به خانه‌هایشان برگردانید و کارهای زیاد دیگری هم باید انجام شود. از جمله مذاکراتی که باید بین مخالفین سیاسی و دولت انجام شود و بعد هم انتخابات عمومی برگزار شود. اما آتش بس و توقف کشتار از مهمترین این کارهاست.

• رهبران غربی خیلی از بشار اسد انتقاد کردند ولی اخیراً این انتقادات کمتر شده، آیا این احساس را دارید که آنها حاضر هستند رییس جمهور سوریه ابقا شود؟ موضع آنها به نظر شما چیست؟

- در کوتاه مدت چاره‌ای جز این ندارند چون اگر بناست در سوریه با تروریسم مبارزه شود چه کسی باید در صحنه باشد؟ باید ارتش سوریه در صحنه باشد و دیگران به این ارتش کمک کنند اگر دولت سوریه از هم بیاشد و ثبات نداشته باشد، ارتش هم نمی‌تواند ثبات داشته باشد و کار خودش را انجام دهد. این که گفته شود بشار اسد نباشد یک حرفی است که با واقعیت اصلاً منطبق نیست. سوریه یک دولت، رییس جمهور و ارتشی دارد و اینها واقعیت‌های صحنه بوده و بقیه موضوعات شعار و حرف است.

اگر در بلند مدت بحث می‌شود، این مردم سوریه هستند که باید تصمیم بگیرند. باید در سوریه امنیت درست کنیم و بتوانیم آوارگان را به خانه‌های خودشان برگردانیم و یک زندگی ابتدایی داشته باشند و در آن شرایط پای صندوق آرا بیایند و الا به چه صورت می‌توان در شرایط نا امنی صندوق آرا درست کرد؟ کشوری که بخش مهمی از آن در اشغال تروریست‌ها قرار دارد، به چه صورت می‌شود در این کشور انتخابات برگزار و آینده آن کشور را ترسیم کرد؟ بنابراین مهم این است که در کوتاه مدت اولویت از بین بردن تروریسم، بازگشت آوارگان به عنوان اساس کارها باشد و البته همزمان مذاکره معارضان سیاسی و دولت هم انجام شود.

• آیا به نظر شما امروز رهبران غربی که بشار اسد رامحکوم می‌کردند، آمادگی دارند با او در سوریه همکاری کنند و آیا شما آمادگی این کار را دارید؟

- در سوریه آن کسانی که جنایت اصلی را مرتکب شده و می‌شوند، تروریست‌ها هستند. تروریست‌ها بخش بزرگی از کشور را اشغال، خانه‌های مردم را خراب کردند و مردم بی‌گناه را سر می‌برند. حتی قتل عام دسته جمعی انجام می‌دهند. اینها جنایتکار اصلی هستند. همه بحث ما این است که باید این تروریست‌هایی را که جنایت می‌کنند از بین برد. اما اینکه در آینده در سوریه چه کسی حاکم باشد، این رأی و آراء مردم است. اینکه ما بگوییم فلان فرد خوب است یا بد است چه تأثیری دارد؟ مگر ما قاضی مردم سوریه هستیم که در این زمینه قضاوت کنیم؟ هر کشوری که توسط تروریست‌ها اشغال شود دولت و ارتش آن کشور مقابل می‌کند تا کشورش را پاکسازی و تروریست‌ها را بیرون براند. کشورهای غربی یا غیرغربی باید این واقعیت را بپذیرند و همه باید بدانند که هیچ کس حق ندارد به جای مردم سوریه تصمیم بگیرد. تصمیم نسبت به سوریه را باید مردم سوریه بگیرند.

• به زودی در ایران انتخابات مجلس برگزار می‌شود که خیلی مهم است و اعلام کردید که مجلس به یک گروه تعلق ندارد، آیا این انتخابات در ایران دمکراتیک خواهد بود؟

- روند برگزاری انتخابات در ایران مراحل مختلفی دارد. فعلاً دو مرحله را پشت سر گذرانیم یعنی مرحله‌ای که کاندیداها می‌آیند، ثبت نام می‌کنند و هیأت‌هایی است به نام هیأت‌های اجرایی که از معتمدین محل است، آنها صلاحیت نامزدها را بررسی

کرده و نظر می‌دهند. بعد هیأتی است به نام نظارت. آنها می‌آیند دوباره بررسی دوم را انجام می‌دهند و یک مرحله سوم هم دارد و آن بررسی نهایی است که توسط شورای نگهبان انجام می‌گیرد. ما فعلاً در وسط راه هستیم یعنی گروه اول کارشان را انجام دادند، گروه دوم هم انجام دادند و ما منتظر اقدام شورای نگهبان هستیم. امیدوارم به گونه‌ای کارها پیش رود که مردم هر چه بیشتر بتوانند پای صندوق آرا بیایند و انتخابات گسترده و خوبی برگزار شود و هر آن کس که رأی و نظر مردم است، برگزیده شود.

● انتقادات از دولت را در این راستا چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- در یک جامعه‌ای مثل ایران که احزاب و افکار مختلفی حضور دارند، طبیعی است که اختلاف نظر وجود داشته باشند. دولت من هم منتقدین فراوانی دارد. افرادی هم هستند که ممکن است با دولت موافق نباشند. ما در چارچوب قانون باید حرکت کنیم و کار را پیش ببریم. من همیشه با انتقاد موافق بودم و انتقاد را به نفع کشور می‌دانم. آنهایی که نظری دارند باید نظرشان را ابراز کنند. البته همیشه هم توصیه کردم که این انتقادات باید اخلاقی بوده با واقعیت منطبق و در چارچوب قانون باشد. انتخابات یکی از مراحل بسیار مهم در روند دموکراسی یک کشور است. در عین حال خود من هم در انتخابات و در رقابتی شدید بین کاندیداها انتخاب شدم. شرایط باید به گونه‌ای باشد که مردم پای صندوق آراء بیایند و انتخاب خود را انجام دهند. نباید بگذاریم مردم مأیوس شده و پای صندوق آراء نیایند و حتماً این چنین نخواهد بود.

• شما وعده‌های زیادی در مبارزات انتخاباتی خودتان دادید درباره گشایش اقتصادی و تحریم‌ها و همچنین بهبود آزادی بیان و حقوق بشر تا چه حد در انجام وعده‌های خود موفق بودید؟

- دولت در چارچوب اختیاراتی خود می‌تواند عمل می‌کند. در دستگاه قضایی که یک دستگاه مستقلی است یا مجلس که آن هم قوه مستقلی است، ممکن است نظرات ما نسبت به بسیاری از مسایل یکسان نباشد و ممکن است دولت لایحه‌ای به مجلس بدهد و مجلس آن را رد کند و ممکن است در مورد پرونده‌ای نظری داشته باشیم اما در نهایت نظر نهایی دادگاه باید مورد قبول من باشد. بنابراین یک چارچوب‌هایی در قانون اساسی ایران برای هر قوه‌ای مشخص شده است.

من وعده‌هایی به مردم دادم که بخشی از آنها را تا کنون نتوانسته ام اجرا کنم و البته همه تلاشم را کردم که همه را اجرا کنم. اما بخشی از آنها را موفق شدم و اجرا کردم و اوضاع اقتصادی را قبل از اینکه تحریم برداشته شود تا حد زیادی سامان دادیم.

باوجودی که یکسالی که بر ما گذشته بخاطر کاهش قیمت نفت از 112 دلار اول فعالیت دولت یازدهم به حدود 25 دلار، سال سختی بوده است. وقتی درآمد نفتی یک کشور به یک چهارم و یک پنجم می‌رسد سخت است اما در عین حال به وعده‌هایی که دادم در حدی که توانم بوده عمل کردم. در زمینه آزادی بیان شرایط امروز بسیار با گذشته تغییر کرده است.

امروز شما می‌بینید به راحتی از دولت و رییس جمهور نقد و انتقاد می‌شود. در دانشگاه‌ها گروه‌های مختلف سخنرانی می‌کنند و میتینگ می‌گذارند، قبلاً به این صورت نبوده است. بنابراین من به بخش مهمی از وعده‌هایی که داده بودم، عمل کردم و امیدوارم به بقیه وعده‌هایم در حد توانم عمل کنم.

• اگر به توفیقات اقتصادی که مدنظرتان هست برسید، آیا باعث پیشرفت اجتماعی خواهد شد و به این صورت وعده‌های دیگر شما هم تحقق خواهد یافت؟

- موضوع اقتصاد بسیار مهم است وقتی از آزادی و آزادی بیان و یا رقابت‌ها و احزاب و فعالیت احزاب بحث می‌شود اگر زندگی مردم وضعیت خوبی نداشته و مردم شغل نداشته باشند و در رفاه اجتماعی نباشند، خیلی به فکر رقابت حزبی هم نخواهند بود. وقتی وضع مردم بهتر شود و بتوانند یک زندگی راحتی داشته باشند، در آن شرایط مسلماً فعالیت‌های سیاسی و اجتماعی هم بیشتر خواهد شد.